

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЕКОНОМІКА»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Економіка» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – роботодавці, в організаціях яких працюють фахівці, що навчались за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Економіка». Всього опитано **12 респондентів**.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки випускників ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу випускників ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок випускників ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Економіка» за критерієм **«Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?»** наведено в таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, перелік чинників, що найбільш (5 балів) впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність до навчання», «здатність до аналізу і синтезу», «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	58,3	25,0	16,7	0	0
Здатність до навчання	91,7	8,3	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	91,7	8,3	0	0	0
Розв'язання проблем	83,3	16,7	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	83,4	8,3	0	8,3	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	83,4	8,3	8,3	0	0
Стратегічне мислення	66,7	33,3	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	91,7	8,3	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	100,0	0	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	91,7	8,3	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	75,0	25,0	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	100,0	0	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	41,7	58,3	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	75,0	25,0	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	83,4	8,3	8,3	0	0
Ведення ділової документації	42	50	0	0	8
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	75	25	0	0	0

Найменше (1,2,3 бали), за думкою роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «ведення ділової

документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки випускників ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки випускників ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	83,4	8,3	0	0	8,3
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ТДАТУ?	75,0	16,7	0	0	8,3

З таблиці 2 не важко пересвідчитися в достатньо високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки випускників за ОПП «Економіка».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	75,0	16,7	0	0	8,3
Конкурентоспроможність освітніх послуг	83,4	8,3	0	8,3	0
Професорсько-викладацький склад	83,3	16,7	0	0	0
Матеріально-технічна база	58,4	33,3	0	0	8,3
Система управління закладом	66,7	25,0	0	0	8,3
Якість освітніх послуг	83,4	8,3	0	8,3	0
Вміст навчальних програм	83,4	8,3	0	0	8,3
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	66,7	25,0	0	0	8,3

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці найвище (5 балів) оцінили ТДАТУ за такими критеріями: «професорсько-викладацький склад», «конкурентоспроможність освітніх послуг», «якість освітніх послуг». Найнижчі бали (1 бал) по 8,3% поставили: «матеріально-технічна база», «система управління закладом», «вміст навчальних програм», «використання новітніх, інтерактивних методів навчання».

Результати оцінювання якостей та навичок випускників за ОПІ «Економіка» наведені в таблиці 4.

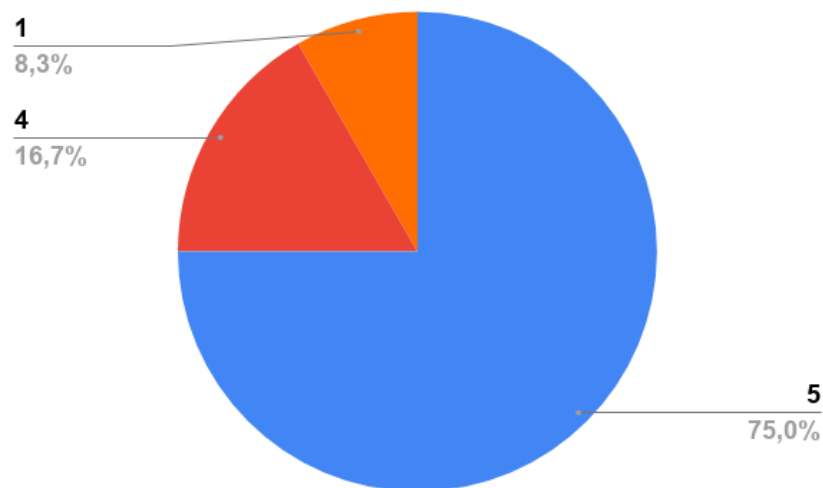
Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок випускників за ОПІ «Економіка»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	75,0	16,7	0	0	8,3
Здатність до навчання	91,7	0	0	8,3	0
Здатність до аналізу і синтезу	66,7	25,0	0	8,3	0
Розв'язання проблем	75,0	16,7	0	8,3	0
Здатність застосовувати знання на практиці	91,7	0,0	0	8,3	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	83,3	8,3	0	8,3	0
Стратегічне мислення	66,7	25,0	0	8,3	0
Націленість на кінцевий результат	66,7	25,0	0	8,3	0
Здатність працювати в колективі, команді	91,7	0,0	0	8,3	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	83,3	8,3	0	8,3	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	58,3	33,3	0	8,3	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	75,0	16,7	0	8,3	0
Навички управління персоналом, колективом	58,3	33,3	0	8,3	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	66,7	25,0	0	0	8,3
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	83,3	8,3	0	0	8,3
Ведення ділової документації	75,0	16,7	0	0	8,3
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	91,7	0	0	8,3	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці найвище (5 балів) оцінили якості та навички випускників за ОПП «Економіка» за наступними критеріями: «здатність до навчання», «здатність застосовувати знання на практиці», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» та «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку». Найнижчі бали (1 бал, по 8,3%) поставили: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» та «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» представлено на рисунку 1.

Рисунок 1 - Оцінювання роботодавцями актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці (у відсотках)

Побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Економіка» наступні:

- акцентувати більше уваги на портал для навчання студентів;
- більше практики для студентів;
- надання можливості студентам, які навчаються за дуальною формою, складання індивідуального графіку відвідувань занять, який, в свою чергу, має бути узгоджений усіма зацікавленими сторонами (Роботодавець-Студент-Університет);
- удосконалити навички самопрезентації та ділової комунікації;
- приділяти більше уваги дослідженню проблем розвитку сільських

домогосподарств;

- збільшити час на вивчення сучасних інформаційних технологій.

Висновки

З метою удосконалення якості вищої освіти у 1 семестрі 2019-2020 навчальному році було проведено моніторинг задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за ОПП «Економіка». В опитуванні взяли участь 12 респондентів - роботодавці, в організаціях яких працюють студенти, що навчаються за дуальною формою навчання.

Згідно даних анкетування роботодавці вважають що найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання мають «здатність до навчання», «здатність до аналізу і синтезу», «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

При оцінюванні роботодавцями рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП 11 роботодавці поставили найвищі бали (5, 4 балів) і 1 роботодавець не задоволений рівнем підготовки фахівця, що на даний момент працює на його підприємстві і не зацікавлений в прийомі його на роботу.

Аналіз результатів опитування показав, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за такими критеріями: «професорсько-викладацький склад», «конкурентоспроможність освітніх послуг», «якість освітніх послуг». Разом з тим деякі роботодавці не задоволені матеріально-технічною базою, системою управління закладом, вмістом навчальних програм та недостатнім рівнем використання новітніх, інтерактивних методів навчання.

Оцінюючи окремі якості і навички здобувачів вищої освіти за ОПП «Економіка» роботодавці відзначили як найбільш сформовані здатність до навчання, здатність застосовувати знання на практиці, здатність працювати в колективі, команді; здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці, вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку тощо. Не достатнім, на думку роботодавців, є рівень загальнотеоретичної підготовки, ерудованість, загальна культура, комунікабельність, володіння інформаційними та комунікаційними технологіями, вміння ведення ділової документації.

Результати відповідей на питання «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» показав що 91,7 % роботодавців оцінюють ОПП «Економіка», як актуальну.

Побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за ОПП «Економіка» найбільше стосуються удосконалення дуальною форми навчання, а саме складання індивідуального графіку відвідувань занять, який буде узгоджений з усіма зацікавленими сторонами, максимальне наповнення навчально-інформаційного порталу та акцент на практичну підготовку.

З урахуванням даних моніторингу та зроблених зауважень пропонується:

1. Приділити більше уваги якостям та навичкам які, на думку роботодавців, не достатньо сформовані у здобувачів вищої освіти за ОПП «Економіка».
2. Провести роботу щодо узгодження з роботодавцями індивідуального графіку відвідування занять студентами, що навчаються за дуальною формою навчання.
3. Підсилити контроль за якістю наповнення навчально-інформаційного порталу навчальним матеріалом.
4. Оптимізувати співвідношення теоретичної та практичної підготовки у вмісті навчальних програм.
5. Провести ряд методичних семінарів по використанню новітніх, інтерактивним методам навчання, а також забезпечити проходження співробітниками кафедри підвищення кваліфікації, що дозволить удосконалити педагогічну майстерність та якість освітнього процесу.
6. При викладанні відповідних навчальних дисциплін приділити більше уваги дослідженню проблем розвитку сільських домогосподарств.
7. Провести заходи щодо укріплення матеріально-технічної бази.

Декан ФЕБ, к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.